

Додаток IV.А до Операційного посібника
спільного з Міжнародним банком
реконструкції та розвитку інвестиційного
проєкту «Удосконалення вищої освіти в
Україні заради результатів», затвердженого
наказом Міністерства освіти і науки України
від 01.12.2021 № 1291 (в редакції від
_____ № _____)

Додаток IV.А План екологічних та соціальних зобов'язань

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Уряд України впроваджуватиме проєкт “Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів” (**Проєкт**) з залученням Міністерства освіти і науки України (МОН) відповідно до положень Угоди про позику. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (далі Банк) погодився надати фінансування для Проєкту (P171050) відповідно до вищезгаданої угоди.

Уряд України забезпечує виконання Проєкту відповідно до Екологічних та соціальних стандартів (**ЕСС**) і цього Плану екологічних та соціальних зобов'язань (**ПЕСЗ**) у прийнятний для Банку спосіб. Цей План економічних та соціальних зобов'язань (**ПЕСЗ**) є частиною Угоди про позику. Якщо цей ПЕСЗ не подає іншого визначення, то написані з великої літери терміни, вжиті в цьому ПЕСЗ, мають значення, надані їм у вищезгаданій угоді.

Без обмеження попередніх положень, цей ПЕСЗ визначає суттєві заходи та дії, які мають бути виконані чи виконання яких має бути забезпечене Урядом України, включно, відповідно до обставин, з зазначенням строків виконання заходів і дій, інституційних, кадрових, навчальних, моніторингових і звітних механізмів, а також порядку поводження зі скаргами. ПЕСЗ визначає також екологічні та соціальні (ЕтаС) інструменти, що мають бути впроваджені та реалізовані в межах Проєкту, і всі вони підлягають проведенню попередніх консультацій і закриттю, мають відповідати ЕСС, й за своїми формою та змістом мають бути прийнятними для Банку. Після свого схвалення вищезгадані ЕтаС-інструменти можуть періодично переглядатися за наявності попередньої письмової згоди Банку.

За домовленістю між Банком та Урядом України, цей ПЕСЗ може періодично переглядатися в разі потреби під час впровадження Проєкту, щоб відобразити адаптивне управління змінами Проєкту, врахувати непередбачувані обставини або відреагувати на результати реалізації Проєкту. За таких обставин Уряд України, діючи через МОН, і Банк погоджуються оновлювати ПЕСЗ з відображенням таких змін шляхом обміну листами з відповідними підписами між Банком і Міністром освіти і науки України. Уряд України негайно розкриває оновлений ПЕСЗ.

СУТТЄВІ ЗАХОДИ І ДІЇ		СТРОКИ	ВІДПОВІДАЛЬНА УСТАНОВА / ОРГАНІЗАЦІЯ
МОНІТОРИНГ ТА ЗВІТНІСТЬ			
A	РЕГУЛЯРНА ЗВІТНІСТЬ Складати та подавати регулярні звіти про моніторинг екологічних та соціальних показників Проєкту, в тому числі впровадження ПЕСЗ. Зобов'язання підрядника щодо звітування згідно з Планами екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ) та Порядком управління працею повинні бути відображені в специфікаціях охорони навколишнього середовища, соціальних питань, охорони здоров'я та безпеки (ESHS) документів про закупівлі.	Щорічно протягом впровадження Проєкту. Координація зі звітом Світового банку про стан впровадження та результати (ISR).	МОН
B	НЕЩАСНІ ВИПАДКИ ТА АВАРІЇ Негайно повідомляти Банк про будь-який нещасний випадок чи аварію, пов'язану з Проєктом, яка має чи може мати значний негативний вплив на навколишнє середовище, постраждалі громади, громадськість, бенефіціарів чи працівників, включаючи випадки зараження COVID-19 серед сторін, дотичних до проєкту. Надавати достатньо детальну інформацію щодо нещасного випадку чи аварії, зазначаючи негайні заходи, які планується вжити, та будь-яку інформацію, надану будь-яким підрядником та наглядовим органом, якщо це доречно. Згодом, на вимогу Банку, підготувати звіт про інцидент чи аварію та запропонувати заходи щодо запобігання їх повторенню.	Повідомляти Банк протягом 48 годин після того, як стало відомо про нещасний випадок чи аварію. Детальний звіт про нещасний випадок подається в Банк не пізніше 7 робочих днів з моменту отримання інформації про нещасний випадок в ГВП	МОН
C	ЩОМІСЯЧНІ ЗВІТИ ПІДРЯДНИКІВ Вимагати від підрядників та наглядових компаній за договорами на виконання робіт надавати щомісячні звіти про показники екологічно-соціальної діяльності відповідно до метрик, зазначених у відповідних тендерних документах та договорах, та передавати такі звіти Замовнику.		МОН

ЕСС 1: ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ РИЗИКІВ І ВПЛИВІВ ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ

1.1	ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА Організаційна структура: створити та надалі підтримувати протягом впровадження Проєкту Групу впровадження проєкту (ГВП) з кваліфікованим персоналом для підтримки управління ризиками, включаючи фахівців з соціальних та екологічних питань, відповідальних за забезпечення повної відповідності до Екологічних та соціальних принципів (ЕСП) та відповідних інструментів.	МОН підтримує ГВП та наймає таких працівників, як менеджер проєкту, фахівець з фінансового менеджменту і фахівець з закупівель — усіх з технічним завданням та кваліфікацією, прийнятими для Банку. Діяльність, передбачена частинами 1.1, 2.1 та 3, не проводиться доти, доки не буде найнято фахівця з соціальних і екологічних питань та фахівця з комунікації та інформаційно-роз'яснювальної роботи з технічним завданням та кваліфікацією, прийнятими для Банку. Постійно протягом періоду впровадження Проєкту.	МОН
1.2	ОЦІНКА ВПЛИВУ НА НАВКОЛИШНЄ ПРИРОДНЕ ТА СОЦІАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ Проводити екологічний та соціальний скринінг усіх запропонованих підпроєктів. На основі результатів скринінгу та додаткового встановлення фактів, за потреби, розробляти ПЕСМ для підпроєктів із заходами щодо пом'якшення наслідків та планами моніторингу.	Постійно протягом періоду впровадження Проєкту	МОН
1.3	МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ Підготувати та розкрити проєкт документу Принципи екологічного та соціального менеджменту (ESMF), провести змістовні публічні консультації щодо нього, доопрацювати, включивши відповідні відгуки, після цього повторно оприлюднити цей документ та ухвалити його. Підготувати, оприлюднити, провести консультації з зацікавленими сторонами, доопрацювати та ухвалити ESMF для конкретних підпроєктів до оголошення тендеру на роботи. Включити документи ESMF у контракти на виконання будівельних робіт та контролювати їх виконання підрядниками.	Принципи екологічного та соціального менеджменту ESMF було підготовлено, оприлюднено, проведено консультації щодо нього та прийнято в січні 2021 р. ESMF застосовуватимуться упродовж усього періоду впровадження Проєкту. ESMF застосовуватиметься протягом усього періоду впровадження Проєкту. Документи ESMF повинні бути підготовлені, оприлюднені, розглянуті під час консультацій і затверджені Світовим банком до оголошення тендеру за відповідними підпроєктами.	МОН

1.4	УПРАВЛІННЯ ПІДРЯДНИКАМИ Включити відповідні аспекти ПЕСЗ, в тому числі вимогу дотримання ПЕСМ для підпроектів та порядку управління трудовими ресурсами, до специфікацій ESHS тендерної документації. Після цього забезпечувати виконання підрядниками вимог ESHS своїх відповідних контрактів.	До підготовки тендерної документації. Контролювати підрядників протягом усього періоду впровадження Проєкту.	МОН
1.5	ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА Забезпечити, щоб консультації, дослідження (включаючи техніко-економічні обґрунтування, якщо застосовується), заходи з підвищення спроможності, навчання та будь-яка інша технічна допомога в рамках Проєкту здійснювалися відповідно до технічних завдань, прийнятих для Банку та узгоджених зі Стандартами екологічної та соціальної стійкості (ESSs). Після цього забезпечити, щоб результати таких заходів відповідали технічним завданням.	Постійно протягом періоду впровадження Проєкту	МОН
1.6	ФІНАНСУВАННЯ РЕЗЕРВНОГО КОМПОНЕНТА ЕКСТРЕНОГО РЕАГУВАННЯ (CERC) а) Забезпечити, щоб Керівництво з CERC містило опис заходів з оцінки та управління екологічними, соціальними, здоров'я та безпеки (ESHs), включаючи, якщо застосовується, CERC-ESMF, який буде включено або згадано в Керівництві з CERC для реалізації CERC відповідно до Стандартів екологічної та соціальної стійкості (ESSs). б) Прийняти будь-які екологічні та соціальні (E&S) інструменти, які можуть бути необхідні для діяльності в рамках CERC Проєкту, відповідно до Керівництва з CERC та, якщо застосовується, CERC-ESMF і ESSs, а також впровадити заходи та дії, передбачені зазначеними E&S інструментами, у строки, визначені в цих E&S інструментах.	а) Прийняття Керівництва з CERC у формі та змісті, прийнятному для Банку, є умовою для вилучення коштів відповідно до Розділу I.E Додатку 2 до Кредитної Угоди для Проєкту. б) Прийняти будь-який необхідний екологічний та соціальний (E&S) інструмент та включити його як частину відповідного тендерного процесу, якщо застосовується, і в будь-якому разі перед початком виконання відповідної діяльності Проєкту, для якої потрібен цей E&S інструмент. Реалізувати E&S інструменти відповідно до їх умов протягом усього періоду реалізації Проєкту.	МОН
1.7	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВ'ЯЗАНИХ ОБ'ЄКТІВ Забезпечити, щоб пов'язані заходи виконувались відповідно до застосовних вимог цього Плана екологічного та соціального зобов'язання (ESCP) та Екологічних і соціальних стандартів (ESS), включаючи, зокрема, Оцінку впливу на навколишнє середовище та соціальну сферу (ESIA), План екологічного та соціального менеджменту (ESMP), План управління трудовими ресурсами (LMP), управління підрядниками, План відновлення (RAP), а також План залучення зацікавлених сторін (SEP).	Постійно протягом періоду впровадження Проєкту	МОН

ЕСС 2: ПРАЦЯ ТА УМОВИ РОБОТИ			
2.1	ПОРЯДОК УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ Впровадити Порядок управління трудовими ресурсами (LMP). Встановити процедури для виявлення та пом'якшення ризиків ґендерно обумовленого насильства (GBV), сексуальної експлуатації та зловживань та сексуального домагання (SEA/SH).	Порядок управління трудовими ресурсами на рівні Проєкту був підготовлений та оприлюднений у січні 2021 р. Порядок управління трудовими ресурсами застосовується впродовж усього періоду впровадження Проєкту. Визначити процедури виявлення ризиків ґендерно обумовленого насильства (GBV), сексуальної експлуатації та зловживань та сексуального домагання (SEA/SH) до початку роботи й застосовувати їх протягом усього періоду впровадження Проєкту.	МОН
2.2	МЕХАНІЗМ РОЗГЛЯДУ І ВРЕГУЛЮВАННЯ СКАРГ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ПРОЄКТУ Встановити, забезпечувати функціонування та застосовувати механізми розгляду і врегулювання скарг (MPBC) для безпосередніх працівників Проєкту та зобов'язати підрядників забезпечити механізм розгляду і врегулювання скарг для свого персоналу, як це описано в LMP та у відповідності з ESS2. Здійснювати моніторинг реалізації та опрацювання отриманих скарг, у тому числі тих, що стосуються сексуальної експлуатації та зловживань та сексуального домагання (SEA/SH); вести журнал розгляду і врегулювання скарг.	Механізм розгляду і врегулювання скарг функціонує до початку залучення працівників проєкту (безпосередніх працівників проєкту та працівників підрядників) і його функціонування забезпечується протягом усього періоду впровадження Проєкту. Постійно протягом усього періоду впровадження Проєкту.	МОН
2.3	ЗАХОДИ З ОХОРОНИ І БЕЗПЕКИ ПРАЦІ За необхідності застосовувати заходи з охорони та безпеки праці на робочих місцях з підвищеним ризиком травмування та ризиком погіршення здоров'я, а також організація навчання працівників на таких роботах, включаючи ризики, пов'язані з COVID. Пересвідчитися, що всі Підрядники запровадили та виконують заходи з охорони та безпеки праці	Постійно протягом усього періоду впровадження Проєкту. Заходи з охорони і безпеки праці повинні бути зазначені в кожному ПЕСМ для конкретного місця, де буде визначено за необхідне в результаті екологічного та соціального скринінгу.	МОН

ЕСС 3: ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ, ЗАПОБІГАННЯ ЗАБРУДНЕННЮ ДОВКІЛЛЯ

3.1	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ, ЗАПОБІГАННЯ ЗАБРУДНЕННЮ ДОВКІЛЛЯ: Передбачити заходи щодо запобігання забрудненню під час проведення будівельних робіт та експлуатації об'єктів до ПЕСЗ підпроектів, відповідно до керівних принципів ЕСС 3, Принципи екологічного та соціального менеджменту (ESMF) та Керівних принципів Групи Світового банку щодо захисту довкілля, охорони здоров'я та безпеки (EHS), та застосовувати їх належним чином.	Той самий часовий графік, що й для прийняття та впровадження відповідних Планів екологічного та соціального менеджменту (ESMP).	МОН
-----	--	---	-----

ЕСС 4: ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКА ГРОМАДИ

4.1	ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКА ГРОМАДИ: Передбачити заходи щодо охорони здоров'я та безпеки громади під час будівництва та експлуатації об'єктів (в тому числі управління дорожнім рухом) до ПЕСМ підпроектів, дотримуючись керівних принципів ЕСП та ESMF, та застосовувати їх належним чином.	Той самий часовий графік, що й для прийняття та впровадження відповідних Планів екологічного та соціального менеджменту (ESMP).	МОН
-----	--	---	-----

ЕСС 5: ВИКУП ЗЕМЛІ, ОБМЕЖЕННЯ НА ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЛІ ТА ПРИМУСОВЕ ПЕРЕСЕЛЕННЯ

5.1	ВИКУП ЗЕМЛІ, ОБМЕЖЕННЯ НА ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЛІ ТА ПРИМУСОВЕ ПЕРЕСЕЛЕННЯ: Оприлюднити проєкт документу Принципи політики переселення (RPF), провести консультації щодо нього з зацікавленими сторонами, доопрацювати його шляхом включення відповідних відгуків й повторно оприлюднити та ухвалити цей документ.	Прийняти Рамковий документ з переселення (RPF) не пізніше ніж через 30 днів з дати набрання чинності Другим листом про внесення змін, а згодом впроваджувати RPF протягом усього періоду реалізації Проєкту.	МОН
5.2	За необхідності розробити, обговорити з зацікавленими сторонами, доопрацювати та впровадити Плани дій щодо переселення (ПДП). Після визначення / вибору закладів, проведення спеціального соціального скринінгу та оцінок.	Плани дій щодо переселення (ПДП) мають бути підготовлені відразу після складення загального плану підпроекту та після того, як соціальний аналіз (описаний у RPF) підтвердить необхідність відчуження. Має бути впроваджено та завершено до початку робіт субпроекту. Постійно протягом усього періоду впровадження Проєкту	МОН

ЕСС 6: ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРОЗМАЇТТЯ ТА СТАЛЕ УПРАВЛІННЯ ЖИВИМИ ПРИРОДНИМИ РЕСУРСАМИ			
	Не стосується Проєкту		
ЕСС 7: КОРИННІ НАРОДИ / ТРАДИЦІЙНІ МІСЦЕВІ ГРОМАДИ АФРИКАНСЬКИХ КРАЇН НА ПІВДЕНЬ ВІД САХАРИ, ЯКІ ІСТОРИЧНО НЕДООТРИМУЮТЬ ПОСЛУГИ			
	Не стосується Проєкту		

ЕСС 8: КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА			
8.1	КУЛЬТУРНИЙ СПАДОК: Провести скринінг кожного підпроєкту, щоб виключити вплив на об'єкти культурного спадку, розташованого на території закладу вищої освіти. Включити процедуру випадкових знахідок у всі договори на будівельні роботи та зобов'язати підрядників дотримуватися таких процедур.	Постійно протягом періоду впровадження Проєкту	МОН

ЕСС 9: ФІНАНСОВІ ПОСЕРЕДНИКИ			
	Не стосується Проєкту		

ЕСС 10: ЗАЛУЧЕННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН І РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ			
10.1	ЗАЛУЧЕННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН І РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ: Оновити, оприлюднити Плани залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС), провести консультації з зацікавленими сторонами, доопрацювати з урахуванням отриманих відгуків і повторно оприлюднити Плани залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС). Впровадити Плани залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС); провести комунікаційну та громадську кампанію. Повідомляти про виконання всіх заходів у рамках Планів залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС).	Щойно ситуація в країні дасть змогу це зробити, замовник повідомить Банк про ситуацію не пізніше, ніж через 60 днів з Дати набрання чинності Постійно протягом усього періоду впровадження Проєкту. Принаймні кожні шість місяців під час впровадження Плану залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС).	МОН
10.2	Забезпечувати функціонування та використовувати механізм розгляду і врегулювання скарг для всіх скарг, в тому числі тих, що стосуються сексуальної експлуатації та зловживань і сексуального домагання (SEA/SH), як описано в Планах залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС).	Постійно протягом періоду впровадження Проєкту	МОН

СПРИЯННЯ РОЗБУДОВІ СПРОМОЖНОСТЕЙ (НАВЧАННЯ)

CS1	Для вибраних працівників МОН, які відповідають за екологічні та соціальні аспекти Проєкту, необхідно буде провести тренінг та / або консультації щодо: • картографування та залучення зацікавлених сторін • конкретних аспектів екологічної та соціальної оцінки, включаючи ризики, пов'язані з сексуальною експлуатацією та зловживаннями та сексуальним домаганням (SEA/SH); • готовності до надзвичайних ситуацій та реагування (у тому числі в контексті наслідків COVID-19) • здоров'я та безпеки громади (у тому числі в контексті наслідків COVID-19)	Протягом трьох місяців після Дати набрання чинності Проєкту, а у подальшому щонайменше один тренінг та консультація на рік	МОН через консультантів ГВП
-----	--	---	------------------------------------